

Notitie Permanente vleermuis- en huismusvoorzieningen Zuidpoort Terheijl

Ecologisch advies mitigatie Zuidpoort Terheijl

Projectnummer: 208667

Datum: 21-11-2025

Opgesteld door:

5.1.2e

Locaties inbouwkasten Vleermuizen (afbeelding 1):

1. Noord- of westgevel kavel 01
2. Zuidgevel kavel 04
3. Zuidgevel kavel 07
4. Noord- of oostgevel kavel 09
5. Zuidgevel kavel 10
6. Noordgevel kavel 13
7. Noordgevel kavel 16
8. Westgevel kavel 19
9. Oostgevel kavel 21
10. Westgevel kavel 23
11. Oostgevel kavel 24
12. Oostgevel kavel 29
13. Westgevel kavel 32
14. Oostgevel kavel 35
15. Oostgevel kavel 37
16. Westgevel kavel 37

Locaties inbouwkasten Huismus (afbeelding 2):

1. 2 kasten Oostgevel kavel 23
2. 2 kasten Oostgevel kavel 32
3. 2 kasten Oostgevel kavel 35

Afbeelding 1: Permanente Vleermuiskasten

Afbeelding 2: Permanente huismuskasten

Motivatie locaties vleermuiskasten

Door de permanente kasten verspreid door de wijk te positioneren kan worden ingezet op een netwerk van verblijfplaatsen. Om in de gehele woonwijk verblijfplaatsen aan te kunnen bieden valt er één kast op een grotere afstand dan 500 meter van de oude verblijfplaats. Deze positionering is ecologisch gezien interessanter aangezien de nieuwe verblijfplaats dan rechtstreeks aan de watergang ligt waardoor de vleermuizen snel bij geschikt foerageergebied kunnen komen.

De kasten dienen te worden opgehangen in verschillende windrichtingen van de woningen (Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12). In het zuidwestelijk deel zijn ivm bouwkundige eigenschappen alleen de kopgevels geschikt voor inbouwkasten. Daarom kan in dat deel alleen worden afgewisseld tussen kasten aan de oostgevel en de westgevel. In het noordoostelijk deel van de wijk zijn de kopgevels juist georiënteerd op het noorden en het zuiden. De gevels waaraan de kasten moeten worden opgehangen worden als eis opgenomen in het contract van de kavel zodat kan worden gegarandeerd dat er kasten in alle windrichtingen aanwezig zijn in de woonwijk.

Aantal vleermuiskasten per deelgebied van het plan

Buitenplaats (1): 2 kasten. Gelegen aan de scheperij 6 waar zowel een zomerverblijfplaats als een baltsverblijfplaats van gewone dwerg is aangetroffen. Hier moet worden ingezet op 2 kasten in de hoofdwooning. In dit pand komen de volgende kasttypen in aanmerking:

(2): 4 kasten

Grote schuurwoningen (2a): Qua hoogte zijn kastlocaties aan kopgevels het meest interessant, kasttype is afhankelijk van het materiaal waarmee de woning is opgebouwd. Bij een stenen woning kunnen de kasttypes zoals voorgesteld in het activiteitenplan maar dit past niet in woningen waar veel hout en glas zit. Mogelijk is de schoorsteen nog een uitwijkmogelijkheid.

kubistische woningen (2b): Kast in hoogste deel van woning, ivm het kubuskarakter zal de positionering in elke windrichting mogelijk zijn. Hou rekening met positionering niet te dicht bij ramen. Kasttype afhankelijk van bouw materiaal.

Themawoningen (3): 7 kasten. Qua hoogte zijn kastlocaties aan kopgevels het meest interessant, kasttype is afhankelijk van het materiaal waarmee de woning is opgebouwd.

Terheijlsterweg: 3 kasten. Voorkeur voor kasten in kopgevels. Misschien kast in schoorsteen als de kopgevels daadwerkelijk volledig uit glas bestaan. zijgevels zijn niet geschikt door het schuine dak.

Kasttypes:

De bouwkundige eigenschappen van een woning kunnen bepalend zijn voor welke kasttypes er gebruikt kunnen worden. Er moet in het ontwerp van de woning rekening worden gehouden met het feit dat de geprefereerde kasttypes ook praktisch ingebouwd kunnen worden.

Mogelijk te gebruiken vleermuiskasten zijn:

- IB VL 11 van Vivara Pro https://vivarapro.nl/product/ib-vl-11-vleermuis-inbouwkast/?_gl=1*1r5xdr3*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=CjwKCAiAulDJBhBoEiwAxhgyFogLyDyTdbh1FnuWk1zL3_ElujHGd9hp_SBN7NYhMETHM6ta_LdnABoC9PoQAvD_BwE&gbraid=0AAAAA9mmEJykFPM_e9carMRFgknWDqv0l1
- VMPMK3 van Unitura <https://unitura.nl/product/vmpmk3-permanente-vleermuiskast/>
- VMN1 van Unitura <https://unitura.nl/product/vmn1-vleermuis-gevelbetimmering/>
- EPS-vleermuiskast inbouw van Miecon <https://miecon.nl/product/eps-vleermuiskast/>

Mogelijk te gebruiken huismuskasten zijn:

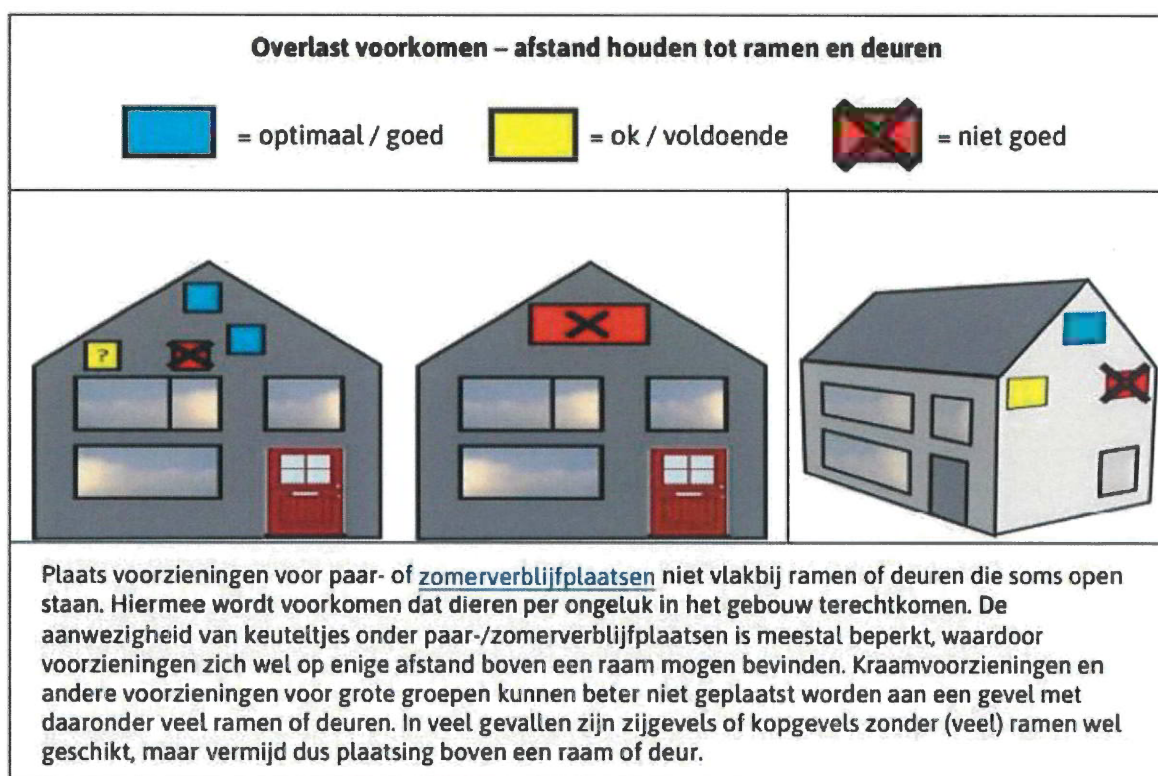
- IB MU 07 van Vivara Pro https://vivarapro.nl/product/ib-mu-07-huismus-inbouw-nestkast-enkel/?_gl=1*11e1e3d*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=CjwKCAiAulDJBhBoEiwAxhgyFuAkVJBekElN8XBIF8pla8QssgNQgaMkslL7dssl75MLjfbwU1UkwxoCrhUQAvD_BwE&gbraid=0AAAAA9mmEJykFPM_e9carMRFgknWDqv0l1
- HMP2 van Unitura https://unitura.nl/product/hmp2-permanente-huismuskast/?_gl=1*11e1e3d*_up*MQ..*_gs*MQ..&gclid=CjwKCAiAulDJBhBoEiwAxhgyFoEVOTlnkJ351LU_-2j4bNS3G1k1CmMzpK9EddXKL17-q7-m0XQw1RoCtFYQAvD_BwE&gbraid=0AAAAApOyvy8ytf41a53I3ZsAa1kbHd0mv
- HMP3 van Unitura <https://unitura.nl/product/hmp3-permanente-huismuskast/>

In het geval dat de initiatiefnemer of de koper van de bouwkaavel een ander type kast wil kiezen dan hierboven genoemd dan **moet dit eerst worden besproken met de betrokken ecologisch deskundige**. Niet alle inbouwkasten op de markt voldoen namelijk aan de eisen die gelden voor de compensatieplicht.

Plaatsingseisen

Vleermuiskasten:

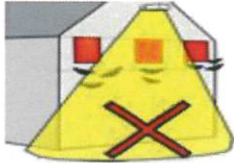
1. De kasten moeten worden geplaatst aan de voor elke woning vastgestelde windrichting. Hiermee wordt voldaan aan de plaatsingseis dat alle windrichtingen vertegenwoordigd zijn in de eis zodat de vleermuizen kunnen wisselen tussen verblijfplaatsen en er te allen tijde geschikte omstandigheden aanwezig zijn;
2. De kasten moeten worden opgehangen op ten minste 4 meter hoogte (vergelijkbaar met de oorspronkelijke verblijfplaats). een algemene richtlijn voor de ophanghoogte bij laagbouw (zoals woningen, buurthuizen en lage scholen) is om de voorziening zo dicht mogelijk bij de dakrand aan te bieden. Daarbij is de bovenkant van de vleermuisvoorziening op minder dan één meter van de dakrand;
3. De verblijfplaats is buiten bereik van predatoren. De verblijfplaats mag niet dichtbij een afdakje of plat dak aangebracht worden; dit kan bereikbaar zijn voor katten, marters of uilen;
4. De invliegopening is niet verlicht en is vrij van obstakels. Er moet bijvoorbeeld rekening gehouden worden met de plaatsing ten opzichte van deuren en ramen om in gebouwen vliegende vleermuizen te voorkomen. (zie afbeeldingen 3 en 4);
5. De invliegopening is herkenbaar. Bij inbouwvoorzieningen is het belangrijk dat de ingang van de aangeboden voorziening wat betreft reliëf net wat afsteekt ten opzichte van de gevel (iets naar buiten of iets naar binnen geplaatst). Hierdoor valt de plek akoestisch op voor de vleermuizen. Bij gebruik van meerdere voorzieningen moet het reliëf bij de ingangen vergelijkbaar zijn, zodat de vleermuizen leren dat deze structuur samenhangt met een mogelijke verblijfplek;
6. Als onderhoud nodig is voor de functionaliteit en het is mogelijk, dan is het belangrijk dat dit gebeurt. Dit geldt voor zowel inpanidige als uitpanidige vleermuisvoorzieningen.

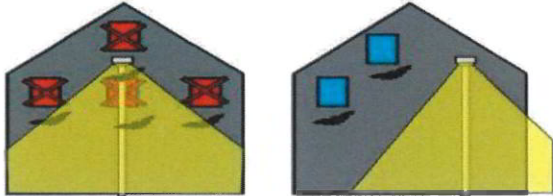
Afbeelding 3: Schematische weergave van hoe bij het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen rekening gehouden moet worden met ramen en deuren (BIJ12, 2024).

Afstand houden tot verlichting

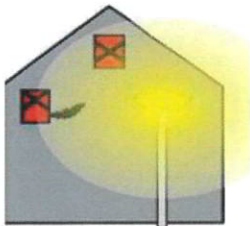
= optimaal / goed
 = ok / voldoende
 = niet goed

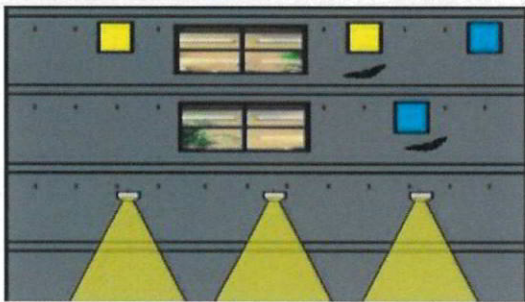
Omdat vleermuizen felle verlichtingsbronnen mijden, mogen vleermuisvoorzieningen niet in het licht hangen. Ook de ruimte onder de voorziening mag niet verlicht worden, want dat is waar de vleermuizen in- en uitvliegen.

Plaats vleermuisvoorzieningen niet in of vlak boven een lichtbundel. Soms is het ook mogelijk om de lichtbundel aan te passen en zo de situatie voor de vleermuizen te verbeteren.

Wanneer straat- of gevellantaarns ook naar boven schijnen, zijn locaties boven die lantaarn niet geschikt voor vleermuisvoorzieningen. Zoek een andere locatie of pas de lantaarn aan.

Bij hoogbouw kunnen vleermuisvoorzieningen vaak ruim boven straatlantaarns en veiligheidslampen worden geplaatst. Lichtuitstraling vanuit ramen van wooncomplexen is meestal niet zodanig dat vleermuizen op enige afstand geplaatste voorzieningen vermijden. Bij kantoren kan deze lichtuitstraling sterker zijn en dienen voorzieningen elders geplaatst te worden, of moet de lichtuitstraling beperkt te worden.

Afbeelding 4: Schematische weergave van hoe bij het aanbieden van nieuwe vleermuiskasten rekening gehouden moet worden met verlichting (BIJ12,2024).

Huismuskasten

1. er moeten 2 nestplekken bij elkaar aangeboden (aan dezelfde gevel) worden. Zorg dat de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen; dit kan dichterbij elkaar, maar zorg er dan voor dat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit;
2. De kasten moeten op minimaal 3 meter hoogte worden geplaatst;
3. dat ze op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. Zo mogen ze niet te heet worden in de middagzon, maar zich ook niet op een te koude locatie bevinden: voorkeur heeft een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot, dakoverstek of iets dergelijks. Temperatuurverloop in nestplaatsen van huismus wordt bepaald door de oriëntatie van deze nestplaatsen;
4. Er moet voldoende veiligheid zijn tegen predatoren. Dit geldt voor de nestplaats zelf, als ook dat er voldoende opgaand groen in de directe omgeving aanwezig is als dekking voor adulten of (net uitvliegende) juvenielen;

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1